

Bodemherstel met combinatie van bewerking en groenbemesters

Op een proefveld in Woudenberg onderzoeken we binnen het project DAW Impuls Vallei & Veluwe hoe de bodem kan herstellen na een natte maisoogst. Daarbij testen we verschillende combinaties van bodembewerking en groenbemesters.

De proef

Hoe herstel je de bodem na een natte maisoogst? Op een proefveld in Woudenberg, dat vorig jaar flinke oogstschade opliep, testen we verschillende combinaties van bodembewerkingen en groenbemesters. De proef maakt deel uit van het project DAW Impuls Vallei & Veluwe.

We onderzoeken de effecten op de bodemstructuur en beantwoorden vragen als:

- Welke bewerking geeft de beste bodemstructuur zonder extra verdichting?
- Wat doen groenbemesters als japanse haver, gele mosterd en diepwortelende rammenas met de ondergrond?
- Hoe kun je het bodemleven maximaal ondersteunen?

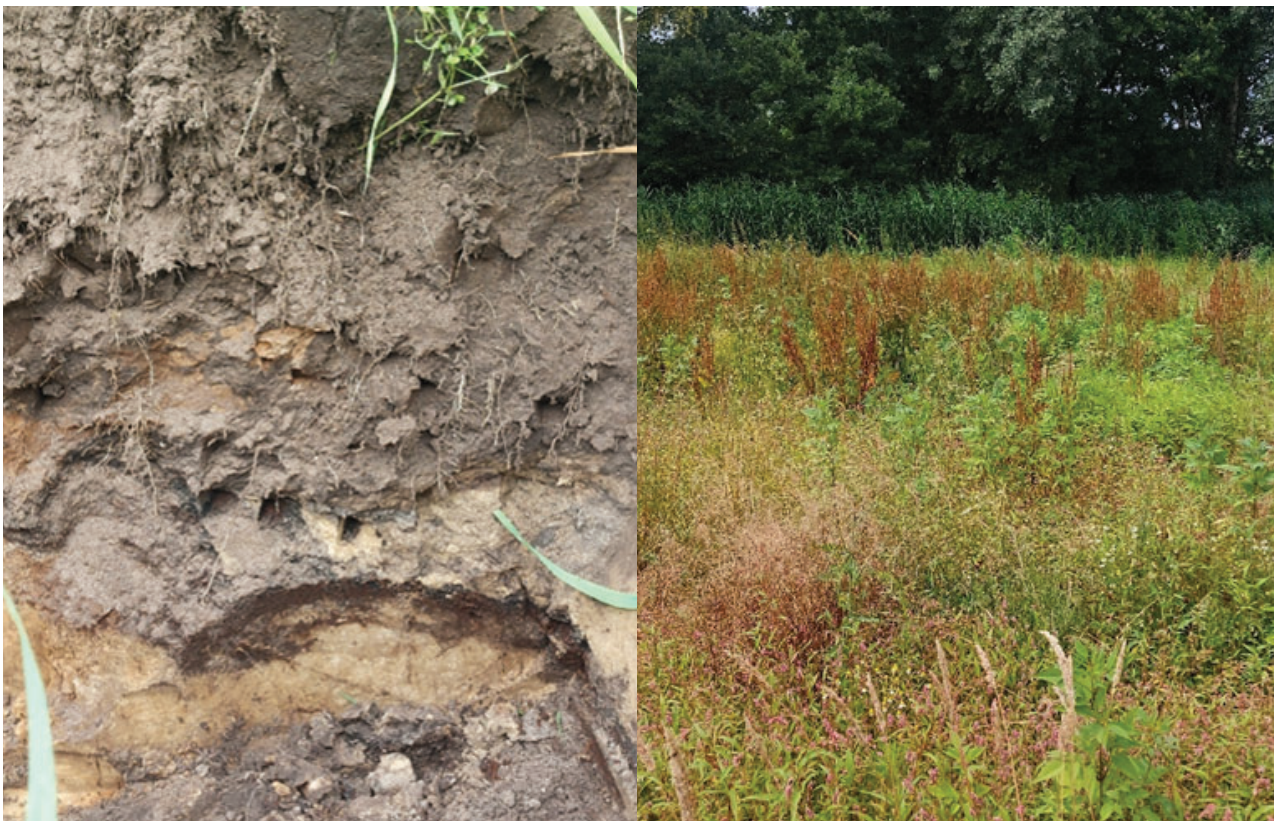
Een stukje geschiedenis

De bodem van dit perceel kent een lange geschiedenis. Tienduizend jaar geleden ontstond er een dunne veenlaag door natte omstandigheden. Later werd het gebied heide, daarna bos, en rond 1960 ingericht voor landbouw. Sindsdien ligt er een teeltlaag van 30 tot 50 centimeter met een redelijk goed gehalte organische stof. Maar bij de natte maisoogst in 2024 is de bodemstructuur flink aangetast. Dat maakt dit perceel een perfecte plek om herstelmaatregelen te testen.

Controlestrook - onbewerkt & braak

Op het controlestrook is niets gedaan en ook niets ingezaaid. Er groeit van alles door elkaar: pioniersplanten zoals perzikkruid, melde, ridderzuring, klavers en distels. De sporen van de maisoogst zijn nog duidelijk aanwezig en de maisstoppels staan er nog. Wortels komen niet verder dan 10 à 15 cm; daaronder is de bodem hard en verdicht.

Strook 1 – onbewerkt & Japanse haver

Deze strook is ingezaaid met Japanse haver, zonder voorbewerking. Het gewas staat er goed bij en maakt de bovenlaag rul. De vele fijne worteltjes doen hun werk, maar ook hier stopt de beworteling bij 15 cm diepte. Daaronder blijft de structuur scherpblokkig en compact.

Strook 2 – bewerkt & Japanse haver

Voor het inzaaien is de grond eenmalig losgetrokken met een vaste tand cultivator tot 30 cm diepte en daarna met een schijveneg bewerkt. Hier zie je duidelijk verschil: de haverwortels gaan dieper en verbeteren de structuur in de laag van 15–30 cm. De bodemverdichting is nog niet verdwenen, maar de wortels zorgen nu al voor een betere structuur.

Strook 3 – bewerkt & braak

Ook deze strook is met cultivator en schijveneg bewerkt, maar er is niets ingezaaid. Er groeit vooral muur en wat andere pioniers. Het ziet er groen uit, maar deze planten dragen weinig bij aan verbetering van de bodemstructuur. De beworteling blijft beperkt tot de bovenste laag.

Strook 4 – bewerkt & rammenas

Deze strook is bewerkt met de cultivator en schijveneg en daarna ingezaaid met rammenas. Hoewel de rammenas er pas een paar weken staat, zijn de penwortels al opvallend lang en zit de hele teeltlaag vol beworteling. In de proef is ook een verschil in opkomst te zien: op de ene baan staat de rammenas veel dichter en gelijkmatiger dan op de andere. Naar verwachting gaat dit gewas de komende tijd de bodem nog veel sterker openbreken.

Strook 5 – bewerkt & gele mosterd

Ook hier is de grond bewerkt en daarna ingezaaid, dit keer met gele mosterd. Het gewas staat hoog, bloeit al en vormt zaad. Er moet dus niet te lang worden gewacht met klepelen om uitzaai te voorkomen. In de kuil is te zien dat de beworteling minder krachtig is dan bij rammenas: veel fijne haarwortels, die wel in kleine openingen kruipen maar de harde kluiten niet echt doorbreken. Toch reiken de wortels diep de bodem in en dragen ze bij aan herstel van de structuur.

Combinatie groenbemester én bodembewerking

De proef laat nu al zien dat de combinatie van bodembewerking en groenbemester duidelijk voordelen oplevert. Tegelijkertijd is dit pas een momentopname in de zomer. In oktober 2025 worden de definitieve resultaten verwacht en kunnen we beter beoordelen welke aanpak het meest effectief is om oogstschade te herstellen.

